

Vorzetselvoorwerp

Er zit een **voorzetselvoorwerp (vv)** in de zin als er aan twee voorwaarden wordt voldaan:

1. Het voorzetselvoorwerp moet beginnen met een voorzetsel.
Dat voorzetsel kan niet worden vervangen door een ander voorzetsel.
2. Het voorzetsel vormt een vaste verbinding met het gezegde (werkwoordelijk of naamwoordelijk) van de zin: *luisteren naar, tevreden zijn met, twijfelen aan ...*

Vorzetselvoorwerpen hebben vaak een figuurlijke (niet echt) betekenis.

1. **Zoek de persoonvorm (pv):** Vraagzin, zet de zin in een andere tijd of in een ander aantal.
2. **Zoek het onderwerp (o):** Je stelt de vraag **Wie** of **Wat** + **de** **persoonsvorm**?
3. **Zoek het gezegde (gez):** Werkwoordelijk of naamwoordelijk gezegde
4. **Zoek het lijdend voorwerp (lv):** Je stelt de vraag **Wie** of **Wat** + **onderwerp** + **gezegde**?
5. **Zoek het meewerkend voorwerp (mv):** Zet **Aan wie** of **Voor wie** voor het onderwerp, gezegde en eventuele lijdend voorwerp.
6. **Zoek het voorzetselvoorwerp (vv):** Moet beginnen met een voorzetsel, een figuurlijke betekenis hebben en een vaste verbinding hebben met het gezegde.

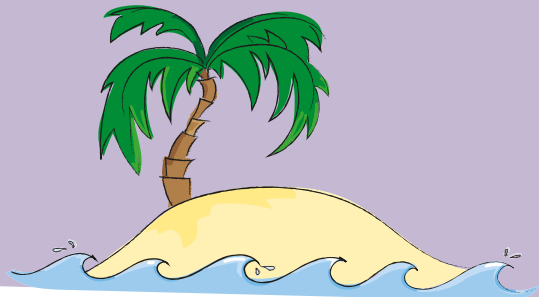
Je kunt een voorzetselvoorwerp vervangen door **er + voorzetsel + een dat-zin**.

Voorbeeld

1. Zoek de persoonvorm (pv):

(1) vraagzin maken, (2) zet de zin in een andere tijd of (3) verander het aantal in de zin.

Zin	Persoonsvorm zoeken	Pv
(1) Zij verheugt zich op haar vakantie.	→ Verheugt ze zich op haar vakantie?	→ verheugt
(2) Zij verheugt zich op haar vakantie.	→ Zij verheugde zich op haar vakantie.	→ verheugt
(3) Zij verheugt zich op haar vakantie.	→ Zij verheugen zich op hun vakantie.	→ verheugt

Voorbeeld

2. Zoek het onderwerp (o):

Wie of Wat + de persoonsvorm?

Zin

Zij verheugt zich op haar vakantie.

Wie of Wat + de persoonsvorm?
→ Wie verheugt?

Onderwerp
→ **Zij**

3. Zoek het gezegde (gez):

Werkwoordelijk of naamwoordelijk gezegde.

In deze zin staat geen koppelwerkwoord, dus zit er een werkwoordelijk gezegde in de zin.

Zin

Zij verheugt zich op haar vakantie.

Alle werkwoorden
→ verheugt

Gezegde
→ **verheugt**

4. Zoek het lijdend voorwerp (lv):

Wat of Wie + het onderwerp + het gezegde?

Zin

Zij verheugt zich op haar vakantie.

Wat of Wie + o + gez?
→ Wat verheugt zij?

Lijdend vw
→ Geen

5. Zoek het meewerkend voorwerp (mv):

Aan wie of Voor wie + het onderwerp + het gezegde en eventuele lijdend voorwerp.

Zin

Zij verheugt zich op haar vakantie.

Aan wie of Voor wie + o + gez + (lv)?
→ Aan wie verheugt zij?

Meewerkend vw
→ Geen

Voorbeeld

6. Zoek het voorzetselvoorwerp (vv):

Zin

Zij verheugt zich op haar vakantie.

- Eerder gevonden zinsdelen
 → Persoonsvorm: verheugt
 → Onderwerp: Zij
 → Werkwoordelijk gezegde: verheugt

1. *Op haar vakantie* begint met een voorzetsel.
2. *Verheugen op* vormt een vaste combinatie met het gezegde en is figuurlijk gebruikt. Zij verheugt zich niet boven op haar vakantie, maar ze verheugt zich erop dat ze op vakantie gaat.

Zij verheugt zich erop dat ze op vakantie gaat is een zin, waarbij het voorzetselvoorwerp is vervangen door **er + voorzetsel (erop) + een dat-zin (dat ze op vakantie gaat)**

Het voorzetselvoorwerp is **op haar vakantie**.

Let op!

Als een voorzetsel een plaats aanduidt, is het geen voorzetselvoorwerp. Als het zinsdeel dat begint met het voorzetsel een plaats aangeeft, is het een **bijwoordelijke bepaling**.

Zijn jas hangt aan de kapstok.

Persoonsvorm: hangt

Onderwerp: Zijn jas

Werkwoordelijk gezegde: hangt

1. *Aan de kapstok* begint met een voorzetsel.
2. *Hangen aan* vormt een vaste combinatie, maar het duidt een plaats aan.

Er zit dus geen voorzetselvoorwerp, maar een **bijwoordelijke bepaling** in deze zin.